

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > [Företag Och Mänskliga Rättigheter](#) > [Latvia](#)

Innehåll inlagt av

Lettland

Företag och mänskliga rättigheter

Lettland

1. Jag har utsatts för företagsrelaterade kränkningar av mina mänskliga rättigheter. Vilket rättsligt skydd har jag i ert land? Inbegriper detta skydd skadestånd?

Enligt [artikel 1.1 i civilprocesslagen](#) har varje privatperson och juridisk person rätt till rättsligt försvar för sina kränkta eller ifrågasatta medborgerliga rättigheter eller legitima intressen. Om den enskilda individen anser att han eller hon har fallit offer för företagsrelaterade brott mot de mänskliga rättigheterna som kränker dennes medborgerliga rättigheter, kan personen i fråga väcka talan vid en allmän domstol.

Enligt artikel 1635 i [civillagen](#) ger varje kränkning av rättigheter, varje felaktig handling i sig som leder till skada (även moralisk skada), offret rätt att söka gottgörelse från gärningsmannen i den mån han eller hon kan skyllas för denna handling. Moralisk skada avser fysiskt eller psykiskt lidande som orsakats av kränkning av offrens icke-materiella rättigheter eller icke-materiella förmåner till följd av de felaktiga handlingarna. Avhjälpande åtgärder för moralisk skada ska fastställas av domstolen efter eget gottfinnande, med beaktande av den moraliska skadans allvar och konsekvenser. Om det framkommer att en oegentlighet utgör en brottslig handling mot en persons liv, hälsa, moral, sexuella okränkbarhet, frihet, heder eller respekt, eller mot en familj eller en minderårig, antas offret ha lidit moralisk skada till följd av handlingen. I andra fall måste offret bevisa den moralisk skadan. En handling här ska förstås i vidare bemärkelse där begreppet inte bara omfattar själva handlingen utan även underlåtenhet att agera, dvs. underlåtenhet att handla.

2. Har ni särskilda regler för grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna? Gäller dessa regler vid miljöbrott och grov arbetsexploatering?

Ansvar för lagstridiga handlingar som är inskrivna i [civillagen](#) omfattar alla kränkningar av rättigheter och brott, inbegripet grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

3. Jag har utsatts för en människorättskränkning av ett transnationellt europeiskt företag utanför EU. Har jag möjlighet till rättslig prövning i ert land om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU? När kan jag hävda att mina rättigheter har kränkts? Var kan jag få mer information?

Om varken svaranden eller kändanden har sin hemvist eller sin officiella adress i Lettland, och om överträdelsen inte inträffade i Lettland, kommer lettiska domstolar med största sannolikhet inte att vara behöriga i fråga om civilmålet.

4. Kan ombudsmannainstitutioner, likabehandlingsorgan eller nationella

institut för mänskliga rättigheter stödja offer för företagsrelaterade människorättskränkningar som begåtts av transnationella europeiska företag utanför EU? Kan dessa organisationer utreda mitt fall om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU? Finns det andra offentliga inrättningar (t.ex. arbetsinspektion eller miljöinspektion) i ert land som kan utreda mitt fall? Var kan jag få information om mina rättigheter?

Ombudsmannen i Lettland heter [tiesībsargs](#). Ombudsmannen arbetar i enlighet med det mål som fastställs i [ombudsmannalagen](#), dvs. att främja skyddet av de mänskliga rättigheterna och se till att statens myndighetsutövande sker på ett legitimt och ändamålsenligt sätt och i enlighet med principen om god förvaltning.

Ombudsmannen får endast involveras för att lösa frågor där statliga förvaltningsmyndigheter kränker en persons mänskliga rättigheter enligt föreskrifterna i Republiken Lettlands författning *Satversme* och internationella handlingar på människorättsområdet, när de fattar ett beslut eller, när det gäller den lagstiftande församlingen, när de antar en lagstiftningsakt. Vid utövandet av ombudsmannens befogenheter är en myndighet en statlig förvaltning eller en lokal myndighet, eller deras tjänstemän, samt personer som utför uppgifter som delegerats av den statliga förvaltningen.

Om den enskilda individen utsätts för en kränkning av principen om icke-diskriminering får ombudsmannen lämna sin bedömning och sina rekommendationer även till privaträttsliga juridiska personer och privatpersoner.

Ombudsmannens befogenheter sträcker sig dock inte till bedömningar av europeiska transnationella bolags handlingar utanför EU.

[Statens arbetsinspektion](#) ansvarar för kontroll och övervakning av företags agerande i fråga om anställningsförhållanden.

Företags agerande på miljöområdet kontrolleras av den [statliga miljömyndigheten](#), som ansvarar för att övervaka efterlevnaden av lagstiftningen på områdena miljöskydd, strålsäkerhet och kärnsäkerhet samt användningen av naturresurser.

Om en enskild person felaktigt anmäler en oegentlighet hos den behöriga myndigheten, dvs. inte känner till att det inte ligger inom den berörda myndighetens ansvarsområde att svara på den fråga som avses i den enskildes anmälan, i enlighet med bestämmelserna i lagen om inlagor, måste myndigheten informera den enskilde om vilken myndighet som är behörig i ärendet eller, i förekommande fall, vidarebefordra anmälan till den myndighet som är behörig att undersöka den.

Det bör därför noteras att ombudsmannainstitutionen är en alternativ tvistlösningsmekanism för skydd av mänskliga rättigheter vid kränkningar, som bygger på ombudsmannens personliga auktoritet, eftersom ombudsmannens rekommendationer inte är rättsligt bindande. Ett överklagande till ombudsmannen anses inte inleda ett överklagandeförfarande, och den anmälade parten i förfarandet bör ta hänsyn till att ett sådant överklagande varken upphäver giltigheten av förvaltningsförordningen eller tidsfristen för överklagande. Ombudsmannens uppgift är dock att främja allmänhetens medvetenhet om och förståelse för de mänskliga rättigheterna, mekanismer för deras skydd och ombudsmannens arbete. Ombudsmannen kan därför ge en enskild person råd om mekanismerna för skydd av de kränkta rättigheterna i varje enskilt fall.

Alla som anser att deras mänskliga rättigheter har kränkts kan, utan hinder av deras nationalitet, vända sig till ombudsmannen.

5. Är transnationella europeiska företag i ert land skyldiga att inrätta mekanismer för klagomål eller medlingstjänster för kränkningar som

orsakats av deras affärsverksamheter? Gäller dessa skyldigheter även kränkningar som ägt rum utanför EU? Vem har ansvaret för att övervaka dessa aktiviteter i ert land? Finns det offentliga rapporter som ger information om hur systemet fungerar?

Det finns ingen information om lagstiftningsakter som ålägger europeiska transnationella företag att inrätta mekanismer för klagomål eller medlingstjänster för överträdelse till följd av deras affärsverksamhet.

6. Har jag särskilda rättigheter om jag som brottsoffer i en utsatt situation begär rättslig prövning av företagsrelaterade människorättskränkningar? Kan jag få rättshjälp och i så fall på vilka villkor? Vilka kostnader kommer att täckas av rättshjälpen? Kan jag få rättshjälp på samma villkor om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU?

Rätten till statligt finansierad rättshjälp beror på ärendets kategori och individens status. Rättshjälp omfattar juridisk rådgivning, upprättande av rättegångshandlingar för domstolen och rättshjälp vid domstolsförhandlingen. En person som är part i ett civilrättsligt mål är undantagen från de domstolskostnader som ska betalas till den nationella budgeten, och domstolen måste tillhandahålla statligt finansierade översättningstjänster om personen inte talar handläggningspråket.

I civilrättsliga mål (med de undantag som anges i lagen) och i förvaltningsmål där ett beslut av familjedomstolen om skydd av ett barns rättigheter och rättsliga intressen bestrids, har den person som är lagligen bosatt i Lettland rätt till rättshjälp om vederbörande har erhållit status som en låginkomsttagare eller som en person i behov av hjälp från lokala myndigheter eller om vederbörande befinner sig i en särskild situation, dvs. om han eller hon oväntat och av skäl utanför hans eller hennes kontroll befinner sig i en situation som förhindrar honom eller henne från att säkerställa skyddet av sina rättigheter, eller om personen är helt beroende av staten eller den lokala regeringen.

Personer som är bosatta i en EU-medlemsstat har rätt till rättshjälp vid gränsöverskridande tvister i civilrättsliga mål om deras särskilda omständigheter och inkomstnivå hindrar dem från att skydda sina rättigheter.

Andra personer (inbegripet personer som är bosatta utanför EU) har rätt till rättshjälp i enlighet med Lettlands internationella åtaganden och om deras särskilda omständigheter och inkomstnivå hindrar dem från att skydda sina rättigheter.

I civilrättsliga mål som enskilda driver på egen hand eller med hjälp av advokat (dvs. civilrättsliga mål som faller under ekonomidomstolens behörighet och som härrör från avtalsrätt, om fordringsbeloppet överstiger 150 000 euro, och mål som rör skydd av affärshemligheter mot olagligt förvärv, användning och utlämnande), har den enskilde rätt till rättshjälp om deras inkomst inte överstiger den månatliga minimilönen i Lettland, deras ekonomiska situation gör dem berättigade till rättshjälp och de har betalat avgiften för tillhandahållande av rättshjälp.

Rättshjälp i förvaltningsmål beviljas av domstolen (domaren) på den enskildes begäran, med beaktande av målets komplexitet och den enskildes ekonomiska situation.

Rättshjälp i straffrättsliga förfaranden beviljas av den part som genomför förfarandet (utredaren, åklagaren eller domaren). Rättshjälp ges på begäran till personer som har rätt till försvar och till brottsoffer i de fall där lagen föreskriver det.

Ytterligare information finns på webbplatsen för den rättsliga förvaltningen:

- [Infografik – rättshjälp från staten i olika ärendekategorier](#) (LV)
- [Information – statligt säkerställd rättshjälp](#) (EN)
- [Översikt – rättshjälp från staten](#) (EN)
- [Rättshjälp i gränsöverskridande tvister](#) (EN)

■ Senaste uppdatering: 12/02/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.